

tamošnje večidel črno vino, katero je letos pri prešanju kazalo 16—23 odstotkov cukra, po 23 gld. 50 kr. 100 litrov.

V Gorici kazalo je črno vino po 16—18 odstotkov cukra, a belo vino po 17—20 odstotkov; oboje prodajajo po 20—30 gld. za 100 lit.

V Madjarskem, v okolici mesta Požun cenijo staro vino po 17—18 gld.

V okolici Blatnega jezera cenijo črno vino po 20—22 gld., belo vino, staro in novo, po 17—29 gld. za 100 litrov. V tem kraju gojijo v prvi vrsti „furmint“, pri nas „šipon“ in „pošip“ imenovan.

V okolici Szegszárd nimajo toliko vina, da bi mogli vsi kupci, kolikor ga želijo, si nakupiti, ter se tujih kupcev mora mnogo praznih vrniti. Vsled tega poskočilo je seveda tudi vino v ceni tako, da ga plačujejo sedaj po 13 do 18 gld. za 100 litrov, proti 9—11 gld. za isto mero v prejšnjih letih. Vendar pa se je vže tudi tukaj pojavila trsna uš, Blizu enaka cena se javi iz drugih vinorodnih krajev. —č.

Gospodarske drobtine.

Kislo zelje. — Kako ravnati, da zelje trdo ostane? Kedar kisa, pozajme se prva voda in nadomesti se s svežo. Ako zelje sladko postane, vzemi jabolčne (lesnike) vejice, za palec debele in olupi jim zgornjo skorjo, potem pa jih natakni veliko po zelji. To je sredstvo, da dobi zelje kislobo in dober okus.

Repa. — Kako se ohrani repa, da ti ne spuhli? Repo daj na sušni kraj, na primer pod kozolcem, naredi kup repe, potem ga obsuj s suhim peskom, pa tako, da lahko prideš do nje, kedar je treba.

Les. — Priporočal bi gospodarjem, kateri imajo tako zemljišče in lego za to, naj si oskrbijo maceseljevih sadežev, da jih nasadijo. Ta les je veliko dražji, kakor smrekov in bórov, pa tudi trpežnejši, posebno v poslopji in je tudi jako lep. Jasenu dajmo pa prostor o potokih in močvirju, tu se naj nasadi, raste bujno, najbolj izvrsten za kolarsko in mizarsko delo, za to je pa tudi drag, kakor orehov les.

Sejmi. — Kako naj bi imeli sejme pri nas v lepem redu? Dotične srenje naj bi posnemale Ljubljano, Celje. Pri njih je prostorišče za živino z ograjo in napisom oskrbljeno: predal za vole, za krave, jalovice itd. Tako pač ve vsak, kje da mu je postaviti živino svojo. Isto tako je tudi za konje posebej mesto. Tak lepi red je kupcu prikladen, da si brez težave in nevarnosti ogleduje živinčeta. Ivan Prislán.

Sejmovi. Dne 6. decembra na Dobrni, v Lučanah, v Sevnici, v Cmureku, v Vozenici. Dne 9. decembra v Dobovi in v Bučah in pri Šentilji v slov. gor. Dne 11. decembra pri sv. Lenartu blizo Celja.

Dopisi.

Iz Celja. (Kat. podporno društvo) obhaja v ponedeljek, dne 8. decembra t. l. na praznik M. B. čist. Spočetja, popoludne ob 3. uri v salonu „pri belem volu“ svoj letni občni zbor z navadnim grogramom. Potem sledi prosta zabava, pri kateri se bode igrala tudi tombola — Na kvaterno nedeljo, dne 21. decembra t. l. pa se bode v poslopji šolskih sester ob 3. uri popoludne obhajalo božičnica; pri tej se bodo po petji, deklamaciji in igri med vboge učence in učenke okolških šol delila razna darila (obleka, obutelj in druga). Blagi dobrotniki in prijatelji mladine se vljudno vabijo k oboji slavnosti. Ivan Krušič, načelnik.

Iz Krapja. (Bralno društvo.) Kakor se je že večkrat omenilo, se je po Murskem polju in po slovenskih goricah slov. ljudstvo že probudilo in zavedelo, zato pa so se ustanovila že razna društva. Za drugimi pa skrajni del slovenskega Štirskega, to je, ob meji medjimurski in ogerski ne more zaostati. Zato so se v poletnem času pogovorili nekateri možje kmetskega stanu, da se naj osnuje „bralno društvo“ za občino Cven, saj že prihaja itak zdavno število časnikov sem. Rečeno se je zgodilo. Pravila „bralnega društva na Cvenu pri Ljutomeru“ so bila od c. kr. namestništva v Gradci potrjena in dovoljena vstanovitev društva. Tako se je sešel osnovalni odbor dne 16. listopada v šolskem poslopji na Cvenu, tu je bilo že več okoličanov se zbralo. Po pogovoru pa je se slišalo v gostilni g. Rajba lepo petje čitalničnih pevcev ljutomerskih. Se ve, da tudi „bisernica“ tamburašev evenskih ni mirovala, to je evenski tamburaši so pod vodstvom svojega kapelnika g. Franca Šnejdera prav lepo na strune brnkali tako, da je, če prav nevajena duša igre se morala raztopiti za vesele čute. Večkrat, je pevski zbor čitalnični pod vodstvom g. Horvata in tamburaški združil se tako, da so tamburice petje spremljale. To je bil lepi večer za kmetsko prebivalstvo. To pa tako: kmeti so večinoma čitalnični pevci, kmeti so tamburaši in kmeti so vstanovitelji bralnega društva, pa kmeti in kmetice, sini in hčere so bili pri veselici. Hvala pa vsem gospodom, kateri so nas s svojo priučujočnostjo počastili, kakor g. notar Šlamberger, neumorni zagovornik slovenskega ljudstva, g. Ivančič s svojo soprogo, hvala vsem gospodom in gospem! — V nedeljo pa, dneva 23. listopada se je imel voliti novi delujoči odbor. Ta den je prišlo v šolsko sobo dosti ljudstva obojega spola tako, da je bila soba napolnjena. V pozdravnem govoru so g. J. Bohanec, kaplan iz Ljutomera in kateket v tej šoli, imeli jedrnat govor. V njem so razkrivali potrebo bralnega društva in sploh branja časopisov in knjig, in potem, kaj preti v duševnem

pomenu od nasprotne strani ljudstvu. Gosp. T. Pušenjak, nadučitelj, se zahvali g. kateketu, za tem pa prebere preč. g. F. Šnejder pravila bralnega društva, na kar je sledila volitva novega odbora. V odbor so bili voljeni: Ivan Bohanec, prvosednik, Josip Karba podpredsednik, Franc Šnejder, tajnik, Toma Pušenjak, blagajnik in odbornika Josip Mursa in Jakob Kranjc. Zatem kaže podpredsednik v svojem govoru v preteklost na razvitek ovokrajanov in na zdanjo zavednost in konča z besedami: Vse za vero, dom, cesarja, in trikratno živio se je odmevalo. Že v šolski sobi je pristopilo 41 udov, kateri so takoj svoj goldinar platili, pa naglašajo še se zmirom novi. Čast in hvala pa bodi izrečena g. Petru Skubala, župniku pri Veliki nedelji, kateri so nam poslali 10 gld. in g. Anton Rajh 5 gld. iz Gradca, gospa Ivančičeva pa lepo število knjig. Bog plati! Prosim pa tudi v imenu odbora gg. prijatelje slovenskega kmeta na Murskem polju, ako ima kateri kake „prašne“ reči, naj jim žrtvuje branja željnemu trpečemu kmetu, ali pa da pristopi kot odporni ud plateč 2 gld. Konečno je bila veselica, kakor prvič pri Rajhu, igrali so tamburaši in peli pevc. Hvala vsem, kateri ste nas počastili s svojo pričujočnostjo. Drugič na lepo svidenje! Primurski.

Od sv. Petra pri Radgoni. (Misijon.)

Pretekli teden sta pri nas oč. gg. lazarista J. Macur in F. Jaušovec z veliko naydušenostjo vodila sv. misijon, a ljudstvo se ga je vrlo udeleževalo ter pobožno prejemalo sv. zakramente. Dan za dnevom je spovedovalo pobožne duše več spovednikov do pozne noči in še ob večni luči zvečer so prijimali sv. obhajilo. Pri pridigah je bila zdatno poveščana naša cerkev polna vernih poslušalcev in pri sklepu sv. misijona je bila skoraj pretesna za toliko množico. Srečni in zlati čas sv. misijona je hitro pretekkel, za katerega bomo gg. misijonarjem vedno hvalo vedeli. Letos nam tedaj naši ljubljani dušni pastirji niso samo z velikim trudom poveščali in olepšali domače cerkve sv. Petra, ampak so nam tudi pomagali ponoviti tempeljne naših src, kar njim največni Bog plača in — Marija. Hvaležni farmani.

Od Drave. (Dva nova groba.) Dne 10. novembra so umrli pri sv. Miklavži nad Rimskimi toplicami oče Borštner, dolgoletni in vestni cerkvenik pa spreten organist. Nastopili so svojo službo pod gosp. župnikom Klobučarjem leta 1840, in so jo opravljali celih 50 let pod devetimi dušnimi pastirji tamošnje župnije. Bili so torej resnično v malem zvesti in upamo, da jih je Oče nebeški za to sedaj v svojem kraljestvu črez veliko postavil. Svoje otroke so vse lepo oskrbeli in njim pomagali do dobrega kruha, in kar služi očetu v največjo hvalo; otroci so vsi pošteni od nog do glave. Pa tudi za naše književnike so rajni oče Borštner po-

menljiva oseba in vredni javnega spomenika, ki jim ga tukaj v „Slov. Gospodarju“ postavimo, ker so rajni Šmiklavški župnik, č. gosp. Dragotin Ripšl, največji del iz ust Borštnerjevih čuli, kar so o narodnih navadah in vražah svoje dni objavili, n. pr.: „Krstne navade Slovencev okoli Celja“ in pa „Svatbine navade štajarskih Slovencev okoli Laškega“ v „Glasniku“ 1858, II, stran 81 in 164. Oče Borštner so bili posebno pri kupici vina radi veselega srca in vedrega lica, meni pa vedno odkritosrčen in ljub prijatelj. Zadel jih je mrtvud in so zamogli le še sv. poslednje olje sprejeti. Bodimo torej tudi mi pripravljani, ker ne vemo ne ure ne dneva, kedaj nas Gospod na odgovor pokliče! — Dne 17. novembra pa smo na Laškem pokopali še le 36 let starega Jožefa Pinterja, hišnega posestnika in mesarja. Rajni Jožef je bil rojen v Železniku pri Ločah. Rajni Straniški župnik, č. g. Jožef Pinter, velik prijatelj zvezdoslovja in rimskih starin, ki so umrli dne 1. marcija 1858. leta, so mu bili stric, rajni Poličanski župnik, č. g. Janez Pajek, ki so umrli 19. januarja 1890, pa bratranec. Vsi, ki smo rajnega Jožefa Pinterja poznali, smo ga ljubili in spoštovali, ker je bil v resnici — „zlata duša“. Naj v miru počiva!

Dr. J. P.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V noči 3. dne decembra sta še Njiju veličanstvi, svitli cesar in cesarica peljala po progi južne železnice skozi naše kraje iz Miramare ter ostaneta, kolikor se sodi, poslej dalje časa na Dunaji. — Da se pri vladi na Dunaji izgodi nekaj spremembe, to se pričakuje sedaj še bolj, kakor kedaj poprej, najbolj pa se ve, da na strani nemških liberalcev. Njim se zdi, da ni več mogoča vlada grofa Taaffe, ampak da pride v roke barona Chlumeckyja. Kolikor mi presodimo, ne odloži še grof Taaffe krmila, pač pa prevzame brž ces. namestnik za nižjo Avstrijo, grof Kilmaus-egg posle ministra znotranjih zadev. Ako se to izgodi, potem pa bode že dobro za jude in njih dobre znance nemške. — Štajarski nemški konservativci se pripravljajo že sedaj na drž. volitve, ki bodo v prihodnjem letu, zato se snuje več novih katol. političnih društev. V trgu Trofaiah so ga že ustanovili in so se kmetje kar trumoma vpisali va-nj. — Zborovanje kat. polit. društva v Celovci je bilo prav sijajno in je lepo znamenje za to, da se tudi na Koroškem slov. kmet zaveda ter se ne da več pritisniti na steno. Nemškutarjem in nemškim liberalcem pa se ve, da to ni po volji, zato so celo v dež. zboru segli nad vlado, čemu da ona pripušča ali še celo podpira zborovanje slov. kmetov v nemškem (!) Celovci. — Mestna